ସିଲ୍ଲା ଚନ୍ଦ୍ର ଶେଖରମ୍
ବନାମ
ରାମଚନ୍ଦ୍ର ସାହୁ
[କେ. ସୁବ୍ବା ରାଓ, କେ. ସି. ଦାସ ଗୁପ୍ତା ଏବଂ ରଘୁବର ଦୟାଲ, ନ୍ୟାୟାଧୀଶବୃନ୍ଦ]

ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମ୍ପାଦନ - ବିକ୍ରୟ ଚୁକ୍ତି ପରେ ମାଲିକାନାର ପୂର୍ଣ୍ଣତା - ଧାରା 18 (a) ର ପ୍ରଯୁଜ୍ୟତା - ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ 'ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା ଲିଜ' ର ଅର୍ଥ - ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରତିକାର ଅଧିନିୟମ, 1877 (1877 ର ଅଧିନିୟମ 1), ଧାରା 18 (a) ।

ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରାଶି ପାଇଁ ପାରିବାରିକ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ପୂରଣ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଉତ୍ତରଦାତ୍ତା ତାଙ୍କ ଘର ବିକ୍ରି ପାଇଁ ଏକ ଚୁକ୍ତିନାମା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଇଥିଲେ ଏହି ସର୍ତ୍ତରେ ଯେ ସେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ମା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଏକ ବିକ୍ରି ଦଲିଲ ସମ୍ପାଦନ କରିବେ । ବିକ୍ରୟ-ଦଲିଲ ନିଷ୍ପାଦନ ହେବାରେ ବିଫଳ ହେବା ପରେ ଆବେଦନକାରୀ ଚୁକ୍ତିର ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମ୍ପାଦନ ପାଇଁ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିଲେ । ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ବିକ୍ରୟ ଆଇନଗତ ଆବଶ୍ୟକତା ପାଇଁ ନଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ଉତ୍ତରଦାତା ସମଗ୍ର ଘରେ ତାଙ୍କ ଅଧିକାରର ହସ୍ତାନ୍ତରଣ ପାଇଁ ବିକ୍ରି ଦଲିଲ ସମ୍ପାଦନ କରିବେ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ମା'ଙ୍କ ସହିତ ମିଳିତ ଭାବରେ ଏହାର ଦଖଲ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ ବୋଲି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ମକଦ୍ଦମାକୁ ଆଂଶିକ ଭାବରେ ଫଇସଲା କରିଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହାର ବିଚାରଧୀନତା ସମୟରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ମାଆ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତେଣୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିବା ଏକମାତ୍ର ପ୍ରଶ୍ନ ଥିଲା ଯେ ସମଗ୍ର ଘର ଉପରେ ଥିବା ତାଙ୍କ ମାଲିକାନା ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିଥିବା ହେତୁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଏହାକୁ ବିକ୍ରୟ କରିବାକୁ ଅଧିକାର ଦିଆଯାଉ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଯୁକ୍ତି ସହ ସହମତ ହୋଇନଥିଲେ ଏବଂ ବିଚାର କରିଥିଲେ ଯେ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରତିକାର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 18 (a) ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଲାଗୁ ହୋଇ ନଥିଲା କାରଣ ବିକ୍ରୟ ହେବା ପରେ ଏହା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥାଏ । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନରେ ।

ବିଚାର କରିଥିଲେ : ଅଧିନିୟମର ଧାରା 18 (a) ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଲାଗୁ ନକରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲେ ।

ଧାରା 18 (a) ରେ 'ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା ଲିଜର ପରବର୍ତ୍ତୀ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା ଭଡା ଦେବା ଉପରେ ହୋଇଥିବା ଚୁକ୍ତି । ଯେଉଁଠାରେ ସମ୍ପତ୍ତିର ପ୍ରକୃତ ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା ଲିଜ ହୋଇଥିଲା, ତାହା ଉପରେ ହୋଇଥିବା ମାମଲାରେ ଏହି ବାକ୍ୟାଂଶ ଏହାର ପ୍ରୟୋଗରେ ସୀମିତ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ।

କଲ୍ୟାଣପୁର ଲାଇମ ୱାର୍କସ ଲିମିଟେଡ ବନାମ *ବିହାର ରାଜ୍ୟ* [1954] ଏସ୍. ସି. ଆର୍. 958, ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 398/1962 ।
ମୂଳ ଡିକ୍ରି ସଂଖ୍ୟା 57/1953 ରୁ ହୋଇଥିବା ଆବେଦନ ଉପରେ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଜାନୁଆରୀ 7, 1959 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଡିକ୍ରିରୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଆବେଦନ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ *ବି.ଆର୍.ଏଲ୍.ଆୟେଙ୍ଗର, ଏସ୍.କେ.ମେହେଟ୍ଟା* ଏବଂ *କେ.ଏଲ୍. ମେହେଟ୍ଟା ।*

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ *କେ.ଭୀମଶଙ୍କରମ୍, ବି.ପାର୍ଥସାରଥୀ, ଜେ. ବି. ଦାଦାଚାଞ୍ଜି, ଓ.ସି.ମାଥୁର* ଏବଂ *ରବିନ୍ଦର ନାରାୟଣ ।*

ଏପ୍ରିଲ 24, 1964, ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ରଘୁବର ଦୟାଲଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ଥିଲା -

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଆବେଦନ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରତିକାର ଅଧିନିୟମ, 1877 (1877 ର ଅଧିନିୟମ I) ର ଧାରା 18 (a) ର, ଯାହାକୁ ଏହା ପରେ ଅଧିନିୟମ କୁହାଯାଏ, ସଠିକ୍ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇଛି ।

ଉତ୍ତରଦାତା ରାମଚନ୍ଦ୍ର ମକଦ୍ଦମାରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଘରକୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ବିକ୍ରି କରିବା ପାଇଁ ଫେବୃଆରୀ 21,1951 ତାରିଖରେ ଏକ ରାଜିନାମା ନିଷ୍ପାଦନ କରିଥିଲେ । ଚୁକ୍ତିନାମାରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ତାଙ୍କ ପୈତୃକ ସମ୍ପତ୍ତି ଥିବା ଘରର ସେ ଏକମାତ୍ର ଦଖଲକାରୀ ଥିଲେ ଏବଂ ଉପଭୋଗ କରିଥିଲେ, ସେ ପରିବାରର ପରିଚାଳନା ସଦସ୍ୟ ଏବଂ କର୍ତ୍ତା ଥିଲେ ଏବଂ ପାରିବାରିକ ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ କରିବା ଏବଂ କେତେକ ଋଣ ପରିଶୋଧ କରିବା ପାଇଁ ସେ ତାଙ୍କ ନିର୍ବିବାଦିତ ଘରକୁ 6, 000/- ଟଙ୍କାରେ ବିକ୍ରି କରିବାକୁ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ ଏହି ସର୍ତ୍ତରେ ଯେ ସେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ମା' ରାଜିନାମା ଦଲିଲ ନିଷ୍ପାଦନ ହେବାର ଏକ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଘର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ସମ୍ପାଦନ କରିବେ । ରାମଚନ୍ଦ୍ର ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ନିଷ୍ପାଦନ କରିନଥିଲେ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀ ଚୁକ୍ତିର ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମ୍ପାଦନ ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିଲେ ।

ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଥିଲେ ଯେ ବିକ୍ରୟ ଆଇନଗତ ଆବଶ୍ୟକତା ପାଇଁ ନଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ବିକ୍ରି ପାଇଁ ଚୁକ୍ତିନାମା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ସମୟରେ ଉପ-ନିବନ୍ଧକଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା 300 ଟଙ୍କା ଏବଂ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଏକ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ଛାଡି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 6000 ଟଙ୍କା ଜମା କରିବା ଉପରେ ଆଂଶିକ ଭାବରେ ମକଦ୍ଦମା ଫଇସଲା କରିଥିଲେ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ଚୁକ୍ତିନାମାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ସମଗ୍ର ଗୃହରେ ଥିବା ତାଙ୍କର ଅଧିକାର ହସ୍ତାନ୍ତର ପାଇଁ ବିକ୍ରି ଦଲିଲ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବେ ଏବଂ ପ୍ରତିବାଦୀ ନମ୍ବର 2- ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ମାଆଙ୍କ ସହିତ ମିଳିତ ଭାବରେ ଏହାର ଅଧିକାର ପାଇବାକୁ ବାଦୀ ହକଦାର ହେବେ ।

ଅଧା ଘର ବିକ୍ରି ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ତାଙ୍କ ମକଦ୍ଦମା ଖାରଜ ହେବା ବିରୋଧରେ ଆବେଦନକାରୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ମକଦ୍ଦମା କରିଥିଲେ। ଆବେଦନ ବିଚାରଧୀନ ଥିବା ସମୟରେ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ମା'ଙ୍କର ଦେହାନ୍ତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଆବେଦନ ଶୁଣାଣିରେ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିବା ଏକମାତ୍ର ପ୍ରଶ୍ନ ଥିଲା ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା, ରାମଚନ୍ଦ୍ର ସମଗ୍ର ଘର ପାଇଁ ଥିବା ତାଙ୍କ ମାଲିକାନା ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିଥିବା ହେତୁ, ଏହାକୁ ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଅଧିକାର ଦିଆଯାଉ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଯୁକ୍ତିରେ ସହମତ ହୋଇନଥିଲେ ଏବଂ କହିଥିଲେ ଯେ ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 18 (a) ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଲାଗୁ ହୁଏ ନାହିଁ କାରଣ ଏହା ବିକ୍ରୟ ହେବା ପରେ

କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥାଏ । ତେଣୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟଳୟ ଏହି ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କଲେ । ଏହି ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏହି ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି ।

ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 18 (a) ରେ କୁହାଯାଇଛି:

"ଯେଉଁଠାରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି କିଛି ସମ୍ପତ୍ତି ବିକ୍ରୟ କରିବାକୁ କିମ୍ବା ଦେବାକୁ ଚୁକ୍ତି କରନ୍ତି, ଯାହା ଉପରେ କେବଳ ଏକ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଲିକାନା ଥାଏ, କ୍ରେତା କିମ୍ବା ପଟ୍ଟାଧାରୀଙ୍କର (ଏହି ଅଧ୍ୟାୟ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ୟଥା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟତୀତ) ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅଧିକାର ରହିଛି:-

(a) ଯଦି ବିକ୍ରେତା କିମ୍ବା ପଟ୍ଟାଦାତା ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା ଲିଜ୍ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସମ୍ପତ୍ତିରେ କୌଣସି ଅଧିକାର ହାସଲ କରିଛନ୍ତି, ତେବେ କ୍ରେତା କିମ୍ବା ପଟ୍ଟାଧାରୀ ତାଙ୍କୁ ଏହିପରି ଅଧିକାରରୁ ସଫଳ ଚୁକ୍ତିନାମା କରିବାକୁ ବାଧ କରିପାରିବେ;"

ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି 'ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା ଲିଜ୍' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ଅର୍ଥ 'ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା ଭଡା ଦେବାର ଚୁକ୍ତି' କିମ୍ବା 'ମାମଲା ଯେପରି ହୋଇଥାଉ, ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ବିକ୍ରେତା କିମ୍ବା ପଟ୍ଟାଦାତା ଦ୍ୱାରା ବିକ୍ରି ଦଲିଲ କିମ୍ବା ଲିଜ୍ ଦଲିଲ ନିଷ୍ପାଦନ କରିବା' କିମ୍ବା ଚୁକ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା ଭଡା ଦେବା କି । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ ଏହି ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ଅର୍ଥ ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା ଭଡା ଦେବା ଚୁକ୍ତି ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ, ଯେତେବେଳେ କି ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ଯୁକ୍ତି ହେଉଛି ଯେ ଏହାର ଅର୍ଥ ପ୍ରକୃତ ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା ଲିଜ୍ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଯୁକ୍ତି ସହ ଆମେ ସହମତ ହେବାକୁ ଆଗ୍ରହୀ ।

କଲ୍ୟାଣପୁର ଲାଇମ୍ ୱାର୍କସ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ *ବିହାର ରାଜ୍ୟ*[1] ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦ୍ୱାରା ଏକ ପ୍ରକାରରେ ଏହି ମାମଲା ସମାପ୍ତ ହୋଇଛି । ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସରକାର କଲ୍ୟାଣପୁର ଲାଇମ୍ ୱାର୍କସ୍ ଲିମିଟେଡ୍ କୁ ପାହାଡ଼ର ଲିଜ୍ ଦେବା ପାଇଁ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଲିଜ୍ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇପାରିନଥିଲା, କାରଣ ନ୍ୟାୟଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ପଟ୍ଟାଧାରୀଙ୍କର ଲିଜ୍ ବାଜ୍ୟାପ୍ତିକୁ ବେଆଇନ ବୋଲି କୁହାଯାଇଥିଲା । ଯେତେବେଳେ ପୂର୍ବ ପଟ୍ଟାଧାରୀଙ୍କ ଲିଜ୍ ସମାପ୍ତ ହେଲା, କଲ୍ୟାଣପୁର ୱାର୍କସ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ଚାହୁଁଥିଲା ଯେ ଏକ ଅବଧି ପାଇଁ ଲିଜ୍ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉ, ଯେଉଁ ସମୟରେ ଏହି ଲିଜ୍ ଜାରି ରହିଥାଆନ୍ତା ଯଦି ଏହା 1934 ରେ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥାଆନ୍ତା । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଥିଲେ ଯେ ଏହି ମାମଲା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 18 (a) ମଧ୍ୟରେ ରହିଛି । ପୃଷ୍ଠା 972 ରେ ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା:

"ଆମେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସହ ସହମତ ଯେ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରତିକାର ଅଧିନିୟମ 18 (a) ଏହି ମାମଲା ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଅଟେ । ସେହି ଧାରାରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଯେଉଁଠାରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି କେବଳ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଲିକାନା ଥିବା କିଛି ସମ୍ପତ୍ତି ବିକ୍ରି କରିବାକୁ କିମ୍ବା ଦେବାକୁ ଚୁକ୍ତି କରନ୍ତି, ଯଦି ବିକ୍ରେତା କିମ୍ବା ପଟ୍ଟାଦାତା ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା ଲିଜ୍ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସମ୍ପତ୍ତିରେ କୌଣସି ଅଧିକାର ହାସଲ କରନ୍ତି, ତେବେ କ୍ରେତା କିମ୍ବା ପଟ୍ଟାଧାରୀ ତାଙ୍କୁ ଏପରି ଅଧିକାରରୁ ସଫଳ ଚୁକ୍ତିନାମା କରିବାକୁ ବାଧ କରିପାରିବେ । ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ ଯେତେବେଳେ ସରକାର 1934 ମସିହାରେ ଲାଇମ୍ କମ୍ପାନୀକୁ ଲିଜ୍ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଚୁକ୍ତି କରିଥିଲେ, ସେତେବେଳେ ଏହାଙ୍କର ଏକ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକାର ଥିଲା, ଯେପରିକି

[1] [୧୯୫୪] ଏସ୍.ସି.ଆର. ୯୫୮.

କୁଚୱାର୍ କମ୍ପାନୀ ସପକ୍ଷରେ ପୂର୍ବ ଲିଜ୍ ବଳବତ୍ତର ଥିବା ସମୟରେ ଏହା କାହାକୁ ନୂତନ ଲିଜ୍ ଦେଇପାରିନଥିଲା । ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ ସରକାର ସେହି ଲିଜ୍ ଗୁଡ଼ିକୁ ବାଜ୍ୟାପ୍ତି କରିବାର ଅଧିକାର ଥିଲା ବୋଲି ଭାବିଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରକୃତରେ ବାଜ୍ୟାପ୍ତି ଆଦେଶ ଦେଇଥିଲେ କିନ୍ତୁ ବାଜ୍ୟାପ୍ତି ଆଇନଗତ ଭାବରେ ଅବୈଧ ଥିଲା ବୋଲି ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଏହା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିବାରୁ, ପୂର୍ବ ଲିଜଧାରୀଙ୍କ ଅଧିକାର ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରାଯାଇଥିଲା । ଯେପରି ପୂର୍ବରୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି, ଏହା ମାଲିକାନା ଅନୁପସ୍ଥିତିର ମାମଲା ନୁହେଁ, ବରଂ ଏହା ଏକ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଲିକାନା ଏବଂ ତେଣୁ ଏହା ଧାରା 18ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଆସେ । ମାର୍ଚ୍ଚ 31, 1948 ପରେ ଯେତେବେଳେ କୁଚୱାର କମ୍ପାନୀ ସପକ୍ଷରେ ଲିଜ୍ ସମାପ୍ତ ହେଲା, ସମ୍ପତ୍ତିର ଲିଜ୍ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ମାର୍ଗରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଦୂର ହେଲା, ଏବଂ ଲାଇମ୍ କମ୍ପାନୀର ଏହା ସପକ୍ଷରେ ଲିଜ୍ ପାଇବାର ଅଧିକାର ପୁନର୍ଜୀବିତ ହେଲା । ବାଦୀଙ୍କ ଏହି ଅଧିକାରକୁ ସରକାର ବିରୋଧ କରିଥିଲେ, ଯିଏ ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ, ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 2 କୁ ଲିଜ୍ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

ପାଟନା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯଥାର୍ଥ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଯେ ଧାରା 18 (a) ଏହି ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଏବଂ ଯଦିଓ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ରାଜି ହୋଇଥିବା ସମୟସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଲିଜ୍ ମଞ୍ଜୁର କରିବାର ସ୍ଥିତିରେ ନଥିଲେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ହଟାଇ ଦିଆଯାଇଥିବାରୁ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପାଇଁ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ବାରଣ କରାଯାଇ ନଥିବାରୁ, ସେହି ପ୍ରତିକାର ପାଇଁ ଲାଇମ୍ କମ୍ପାନୀ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିବାକୁ ହକଦାର ଥିଲେ । ଆମେ ପୂର୍ବରୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ସହିତ ସହମତ ହୋଇଛୁ ଯେ ଧାରା 18 ଏହି ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ପ୍ରତି ଆକର୍ଷିତ ହୋଇଛି, ଏବଂ ଯେଉଁ ଚୁକ୍ତିର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ବାଦୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇପାରିବ ତାହା ଏକ୍ସିବିଟ୍ 22 ଏବଂ 22 (a) ରେ ସନ୍ନିବେଶିତ ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଛି ଯେ ସେହି ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇ ନଥିଲା ଯେ କଲ୍ୟାଣପୁର ଲାଇମ୍ ୱାର୍କସ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ସପକ୍ଷରେ କୌଣସି ଲିଜ୍ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇନଥିବାରୁ ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଧାରା 18 (a) ଲାଗୁ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ତେଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଛି ଯେ ପାଟନା ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରକୃତରେ ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଧାରା 18 (a) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରୟୋଗ କରିନଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ସାଧାରଣ ନୀତି ଆଧାରରେ ଚୁକ୍ତିର ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମ୍ପାଦନ ଉପରେ ଫଇସଲା କରିଥିଲେ ଯେ ମାମଲାର ପରିସ୍ଥିତିରେ ବିକ୍ରୟ କରିବାକୁ ହୋଇଥିବା ଚୁକ୍ତିରେ ପ୍ରବେଶ କରିଥିବା କ୍ରେତା, ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ବିକ୍ରେତା ହାସଲ କରୁଥିବା ଅଧିକାର ବିରୁଦ୍ଧରେ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମ୍ପାଦନ ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିବାକୁ ହକଦାର ଥିଲେ ଏବଂ ଫ୍ରାଇଙ୍କ 'ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମ୍ପାଦନ', 5ମ ସଂସ୍କରଣର ଅନୁଚ୍ଛେଦ ୨୨4 ରେ ଯାହା କୁହାଯାଇଥିଲା ସେଥିରେ ସମର୍ଥନ ମିଳିଥିଲା । ଏଭଳି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଆମେ ସିଧାସଳଖ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ବିଚାର କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛୁ ।

ଅଧିନିୟମର ଅଧ୍ୟାୟ II ର ଧାରା 12 ରୁ 20 ଚୁକ୍ତିନାମା ସହିତ ଜଡିତ ଯାହା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇପାରେ । ଧାରା: 18 (a) ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ କ୍ରେତା କିମ୍ବା ପଟ୍ଟାଧାରୀଙ୍କ ଅଧିକାର ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରେ ଯେଉଁଠାରେ ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ପାଖରେ ସେହି ସମ୍ପତ୍ତିର ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଲିକାନା ଥାଏ ଯାହା ସେ ବିକ୍ରୟ କରିବାକୁ

କିମ୍ବା ଭଡା ଦେବାକୁ ଚୁକ୍ତି କରିଛନ୍ତି । ସ୍ପଷ୍ଟତଃ ଏହା ହେବାକୁ ଯାଉଥିବା କ୍ରେତା କିମ୍ବା ପଟ୍ଟାଧାରୀଙ୍କ ଅଧିକାର ସହିତ ଜଡିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ, ଏବଂ ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା ଭଡା ଦେବା ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ପୂର୍ବରୁ ସମ୍ପତ୍ତିର ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା ଲିଜ୍ ପାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ନୁହେଁ । ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା ଭଡା ଦେବାକୁ ଚୁକ୍ତିବଦ୍ଧ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଯଦି ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା ଲିଜ୍ କାରବାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିଛନ୍ତି, ତେବେ ଚୁକ୍ତିର ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମ୍ପାଦନ ମାଧ୍ୟମରେ ଲୋଡିବା ନିମନ୍ତେ କ୍ରେତା କିମ୍ବା ପଟ୍ଟାଧାରୀଙ୍କ ପାଇଁ କିଛି ବାକି ନାହିଁ । ଏହା ସେତେବେଳେ ହୋଇଥାଏ ଯେତେବେଳେ ସେ ନିଜେ ଚୁକ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି । ଯଦି ସେ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି ନାହିଁ, ତେବେ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ସମ୍ପତ୍ତି କିଣିବାକୁ କିମ୍ବା ଲିଜ୍ ନେବାକୁ ରାଜି ହୋଇଛନ୍ତି ତାଙ୍କୁ ଅଦାଲତ ମାଧ୍ୟମରେ ଚୁକ୍ତି ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ପଡିବ ଏବଂ ତା 'ପରେ ଏହା ହୋଇପାରେ ଯେ ଅଦାଲତ ଚୁକ୍ତି ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିନପାରନ୍ତି । ଧାରା 14 ରୁ 17 ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସେହି ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମଧ୍ୟ ଚୁକ୍ତି ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହେବେ ନାହିଁ ଯାହାର ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା ଭଡା ଦେବା ପାଇଁ ଚୁକ୍ତି କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର କିଛି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପରିସ୍ଥିତି ବ୍ୟତୀତ ଧାରା 14,15 ଏବଂ 16 ସହ ଜଡ଼ିତ ସଠିକ୍ ମାଲିକାନା ଥିଲା ।

ଯେଉଁଠାରେ ଚୁକ୍ତିର ଅଂଶ ଯାହା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇପାରିନଥିଲା ତାହା ମୂଲ୍ୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଂଶର କେବଳ ଏକ ଛୋଟ ଅଂଶ ବହନ କରେ ଏବଂ ଅର୍ଥ ଆକାରରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ସ୍ୱୀକାର କରେ, ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଧାରା 14 ଏପରି ମାମଲା ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ । ଧାରା 16 ଏକ ଚୁକ୍ତିର ଏକ ଅଂଶର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ ଯେତେବେଳେ ତାହା ସମାନ ଚୁକ୍ତିର ଅନ୍ୟ ଏକ ଅଂଶରୁ ପୃଥକ ଏବଂ ସ୍ୱାଧୀନ ସ୍ତରରେ ରହିଥାଏ ଯାହା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ କିମ୍ବା କରାଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଏହି ଦୁଇଟି ଧାରା ଅଧୀନରେ ଆସୁଥିବା ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ଏପରି ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି କରିବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଏ ନାହିଁ ଯେଉଁଥିରେ ଧାରା 18 ର ଉପ-ଖଣ୍ଡ (a) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଲାଗୁ କରାଯାଇପାରିବ । ଧାରା 15 ଏକ ଚୁକ୍ତିର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ସହିତ ଜଡିତ ଯେଉଁଠାରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇନଥିବା ଅଂଶଟି ବୃହତ୍ତର । ଯଦି ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପାଇଁ ଏବଂ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କର ଖିଲାପ କାରଣରୁ ତାଙ୍କୁ ହୋଇଥିବା ନ୍ୟୁନତା କିମ୍ବା କ୍ଷତି ପାଇଁ କିମ୍ବା ଲୋକସାନି ପାଇଁ ବାଦୀ ସମସ୍ତ ଦାବି ପରିତ୍ୟାଗ କରନ୍ତି, ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଖିଲାପ ପକ୍ଷକୁ ଯେତିକି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିପାରିବେ ଚୁକ୍ତିର ସେତିକି ଅଂଶକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ବିବେକାଧିକାର ଅଛି । ଏକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯେତେବେଳେ ଧାରା 15 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ମାମଲା ପରିଚାଳନା କରିଛନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ଧାରା 18 (a) ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହା ଉଭୟ ପରିସ୍ଥିତିର ବିଚାରକୁ ଅନୁସରଣ କରେ, ଯଥା, ଯେତେବେଳେ ବିକ୍ରି କରିବାକୁ କିମ୍ବା ଭଡା ଦେବାକୁ ଚୁକ୍ତି କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜେ ଚୁକ୍ତିର ଅଂଶ ସମ୍ପାଦନ କରନ୍ତି ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ତାଙ୍କୁ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଚୁକ୍ତିର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କିମ୍ବା ଆଂଶିକ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିବାକୁ କୁହାଯାଇଥାଏ, ସେତେବେଳେ ବିକ୍ରୟ କରିବାକୁ କିମ୍ବା ଭଡା ଦେବାକୁ ଚୁକ୍ତି କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଲିକାନା ଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଚୁକ୍ତିର ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମ୍ପାଦନ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିବାର ସୁଯୋଗ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଏନାହିଁ । ଏହା ଏହି ଉପସଂହାରକୁ ସୂଚିତ କରେ ଯେ ଏହି ବାକ୍ୟାଂଶଟି ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହାର ପ୍ରୟୋଗରେ ସୀମିତ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେଉଁଠାରେ ସମ୍ପତ୍ତିର ପ୍ରକୃତ ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା ଲିଜ୍ ହୋଇଥିଲା ।

ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା ଲିଜ୍ ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ ଏବଂ ତାଙ୍କର ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକାର ଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିରେ ବିକ୍ରେତା କିମ୍ବା ପଟ୍ଟାଦାତା ହାସଲ କରୁଥିବା ଅଧିକାର ଉପରେ ଯଦି ଧାରା 18 ର ଖଣ୍ଡ (a) ଲାଗୁ ହେବାକୁ ଥିଲା, ତେବେ ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 18 ର ଖଣ୍ଡ (a) ଏବଂ ଧାରା 43 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ପରସ୍ପରକୁ ଅତିକ୍ରମ କରିବେ ।

ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 43 କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସେତେବେଳେ ହୁଏ ଯେତେବେଳେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଜାଲିଆତି କିମ୍ବା ଭୁଲ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରନ୍ତି ଯେ ସେ କିଛି ସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତି ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବାକୁ ପ୍ରାଧିକୃତ ଅଟନ୍ତି ଏବଂ ପାରିତୋଷିକ ପାଇଁ ଏହିପରି ସମ୍ପତ୍ତି ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବାକୁ ମତ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତି ଯେତେବେଳେ କି ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକାର ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ସମ୍ପତ୍ତି ବିକ୍ରି କରୁଥିବା କିମ୍ବା ଲିଜ୍ ରେ ଦେଉଥିବା ସମୟରେ ଧାରା 18 ର ଖଣ୍ଡ (a) କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ । ଯେତେବେଳେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ସମ୍ପତ୍ତି ବିକ୍ରି କରନ୍ତି କିମ୍ବା ଲିଜ୍ ଦିଅନ୍ତି, ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱଟି ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଥିବାରୁ ଏବଂ ସେ ସମ୍ପତ୍ତି ବିକ୍ରୟ କରିବାକୁ କିମ୍ବା ଭଡା ଦେବାକୁ ସକ୍ଷମ ଥିବାରୁ ସେତେବେଳେ କିଛି ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ ରହିଥାଏ । ତେଣୁ ଏହି ଦୁଇଟି ଧାରାର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ଅତିକ୍ରମ୍ୟତା ଘଟୁଛି ।

ଧାରା 43 ଏବଂ ଧାରା 18ର ଖଣ୍ଡ (କ) ଅନୁଯାୟୀ ହସ୍ତାନ୍ତରଗ୍ରାହୀଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ଅଧିକାରକୁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଭାଷାରେ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଛି । ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଧାରା 43 କାର୍ଯ୍ୟ କରେ, ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ହସ୍ତାନ୍ତର ପାଇଁ ଚୁକ୍ତି ବଳବତ୍ତର ଥିବା ସମୟରେ ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ହସ୍ତାନ୍ତରକାରୀ ହାସଲ କରୁଥିବା କୌଣସି ଅଧିକାର ଉପରେ ହସ୍ତାନ୍ତରଗ୍ରାହୀ ତାଙ୍କ ଇଚ୍ଛାନୁଯାୟୀ ହସ୍ତାନ୍ତର କାର୍ଯ୍ୟ କରିପାରିବେ । ଏହି ଧାରାର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ସୂଚିତ କରେ ଯେ ହସ୍ତାନ୍ତରଗ୍ରାହୀ ତାଙ୍କ ଅର୍ଜନ ହୋଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ହସ୍ତାନ୍ତରକାରୀଙ୍କୁ ଆବଶ୍ୟକ କରନ୍ତି । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ଧାରା 18 ର ଖଣ୍ଡ (a) ଅଧୀନରେ ଆସୁଥିବା କ୍ରେତା କିମ୍ବା ପଟ୍ଟାଧାରୀ ଏପରି ଅଧିକାରରୁ ଚୁକ୍ତିକୁ ସଫଳ କରିବା ପାଇଁ ବିକ୍ରେତା କିମ୍ବା ପଟ୍ଟାଦାତାଙ୍କୁ ବାଧ କରିପାରିବେ । ଏହି ଦୁଇଟି ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ହେଉଛି ଧାରା 43ର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା କ୍ଷେତ୍ରରେ, ନ୍ୟାୟାଳୟର କୌଣସି ସହାୟତାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ହସ୍ତାନ୍ତର ହୋଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ଏହି ହସ୍ତାନ୍ତର କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବା ପାଇଁ ହସ୍ତାନ୍ତରଗ୍ରାହୀ ହସ୍ତାନ୍ତରକାରୀଙ୍କୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରିପାରିବେ । ଧାରା 18 ର ଖଣ୍ଡ (a) ରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ଅଧିକାର ଥିବା କ୍ରେତା କିମ୍ବା ପଟ୍ଟାଦାତାଙ୍କୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ତାଙ୍କୁ ଅର୍ଜିତ ଅଧିକାରରୁ ଚୁକ୍ତି ସମ୍ପାଦନ କରିବାକୁ ବିକ୍ରେତା ଏବଂ ପଟ୍ଟାଦାତାଙ୍କୁ ବାଧ କରିବା ପାଇଁ ଅଦାଲତକୁ ଯିବାକୁ ପଡିବ । ଚୁକ୍ତିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ କ୍ରେତା କିମ୍ବା ପଟ୍ଟାଧାରୀ ଅଦାଲତକୁ ଯାଇଥାନ୍ତି ଏବଂ ଧାରା 18ର ଖଣ୍ଡ (a) ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା ଭଡା ଦେବା ଚୁକ୍ତି ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଉଚିତ ଏବଂ ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା ଲିଜ୍ ଦେବା ଚୁକ୍ତି ବିଷୟରେ ନୁହେଁ, ଯାହା, ଯଦି ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ହୋଇଥାଏ, ପୂର୍ବରୁ ସୂଚିତ ହୋଇଥିବା ପରି ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା ଲିଜ୍ ପାଇଁ ଚୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିବା ସମଗ୍ର ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିଥାଆନ୍ତା, ଏବଂ ଯଦି ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ଲାଗୁ କରାଯାଇଥାଆନ୍ତା ତେବେ ଧାରା 18ର ଖଣ୍ଡ (a) ର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପାଇଁ କୌଣସି ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇନଥାଆନ୍ତା ।

ଧାରା 18 ର ଖଣ୍ଡ (a) କୁ ଏପରି ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯିବା ଉଚିତ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଏହି ବାକ୍ୟାଂଶ ଏବଂ ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 43 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ଅତିକ୍ରମଣ ହେବ ନାହିଁ, ଯେହେତୁ ସାଧାରଣତଃ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ସମାନ ଅବସ୍ଥିତି ପାଇଁ ପ୍ରତିରୂପ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରେନାହିଁ ।

ଖଣ୍ଡ (a) ରେ 'ବିକ୍ରେତା କିମ୍ବା ପଟ୍ଟାଦାତା' ଶବ୍ଦର ବ୍ୟବହାର ଏହି ଉପସଂହାରର କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସୂଚକ ନୁହେଁ ଯେ 'ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା ଲିଜ୍ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଟିର ଅର୍ଥ 'ପ୍ରକୃତ ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା ଲିଜ୍ ର ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟ' କୁ ଦିଆଯିବ ।

ଧାରା 18 ର ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ଧାରା ଗୁଡ଼ିକ ସାଧାରଣ ଭାବରେ ଚୁକ୍ତିର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ସହିତ ଜଡିତ ଏବଂ ତେଣୁ 'ଏକ ଚୁକ୍ତିରେ ପକ୍ଷ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟବହାର କରେ । ଧାରା 18 ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା ଭଡା ପାଇଁ ହୋଇଥିବା ଚୁକ୍ତି ମାମଲାଗୁଡିକ ସହିତ ଜଡିତ ଏବଂ ତେଣୁ ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା ଭଡା ଦେବା ପାଇଁ ଚୁକ୍ତି କରୁଥିବା ପକ୍ଷଙ୍କ ପାଇଁ 'ବିକ୍ରେତା' କିମ୍ବା 'ପଟ୍ଟାଦାତା' ଭଳି ସରଳ ଶବ୍ଦ ଏବଂ କ୍ରୟ କରିବାକୁ କିମ୍ବା ଲିଜ୍ ରେ ସମ୍ପତ୍ତି ନେବାକୁ ରାଜି ହୋଇଥିବା ପକ୍ଷଙ୍କ ପାଇଁ 'କ୍ରେତା' କିମ୍ବା 'ପଟ୍ଟାଧାରୀ' ଭଳି ସରଳ ଶବ୍ଦ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରିଥାଏ । ଏଭଳି ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟବହାର କରିବାରେ କୌଣସି ଅସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ନାହିଁ, ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜଣେ ଜାଣିଛି ଯେ ସେହି ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ କାହାକୁ ବୁଝାଇଥାଏ । ପ୍ରକୃତରେ 'କ୍ରେତା' କିମ୍ବା 'ପଟ୍ଟାଧାରୀ' ଶବ୍ଦଟି ସମ୍ପତ୍ତି କ୍ରୟ କରୁଥିବା କିମ୍ବା ଲିଜ୍ ନେବାକୁ ରାଜି ହେଉଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରିବ ।

ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଧାରା 18 ର ଖଣ୍ଡ (d) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରେ, ଯାହା 'ବିକ୍ରେତା କିମ୍ବା ପଟ୍ଟାଦାତା' ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହାର କରିଥାଏ ଏବଂ ଏହା ପ୍ରଦାନ କରେ ଯେ ଯେଉଁଠାରେ ବିକ୍ରେତା କିମ୍ବା ପଟ୍ଟାଦାତା ଚୁକ୍ତିର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରନ୍ତି ଏବଂ ତାଙ୍କ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଲିକାନା ଆଧାରରେ ମକଦ୍ଦମା ଖାରଜ ହୋଇଥାଏ, ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ତାଙ୍କ ଜମାର ଏକ ଫେରସ୍ତ କରିବାର ଅଧିକାର ଅଛି .... ଏବଂ ଏପରି ଜମା ପାଇଁ ଏକ ଧାରଣାଧିକାରକୁ .... ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା ଭଡା ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛିତ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ବିକ୍ରେତା କିମ୍ବା ପଟ୍ଟାଦାତାଙ୍କ ଅଧିକାର ଉପରେ । ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଏହି ବାକ୍ୟାଂଶରେ ବିକ୍ରେତା କିମ୍ବା ପଟ୍ଟାଦାତା ଶବ୍ଦଟି ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ବୁଝାଏ ଯିଏ ସମ୍ପତ୍ତି ବିକ୍ରି କରିବା କିମ୍ବା ଭଡା ଦେବା ପାଇଁ ଚୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଏବଂ ଯିଏ ଚୁକ୍ତିର ନିଜ ଅଂଶକୁ ପାଳନ କରିନଥିଲେ ।

ଅଧିନିୟମର ଧାରା 25 ମଧ୍ୟ 'ବିକ୍ରେତା କିମ୍ବା ପଟ୍ଟାଦାତା' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟବହାର କରିଥାଏ, ଯିଏ ପ୍ରକୃତରେ ସମ୍ପତ୍ତି ବିକ୍ରି କରିନାହାଁନ୍ତି କିମ୍ବା ଲିଜ୍ ଦେଇ ନାହାଁନ୍ତି । ଅଧିକନ୍ତୁ, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ ଏହା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରେ ଯେ ସମ୍ପତ୍ତିର ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା ଭଡ଼ା ପାଇଁ ଏକ ଚୁକ୍ତି ଧାରା (a) ରୁ (c) ରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟରେ ଆସୁଥିବା ବିକ୍ରେତା କିମ୍ବା ପଟ୍ଟାଦାତା ସପକ୍ଷରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଯେତେବେଳେ ପ୍ରକୃତରେ କୌଣସି ଲିଜ୍ ନିଷ୍ପାଦନ ହୋଇନଥାଏ, ସେତେବେଳେ ଭଡା ଦେବାକୁ ଚୁକ୍ତି ସହ ଜଡ଼ିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଧାରା 27A ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ 'ପଟ୍ଟାଦାତା ଏବଂ ପଟ୍ଟାଧାରୀ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରିଥାଏ ।

ଧାରା 18 ର ଖଣ୍ଡ (a) ରେ 'ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା ଲିଜ୍' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟବହାର କରିବାର ଅନ୍ୟ ଏକ କାରଣ ଥାଇପାରେ ଏବଂ ଧାରା 13 ଏବଂ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ (a) ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରେ:

"13. ଭାରତୀୟ ଚୁକ୍ତି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 56 ରେ କିଛି ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ଏକ ଚୁକ୍ତିନାମାର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଅସମ୍ଭବ ହୁଏ ନାହିଁ କାରଣ ଏହି ଦିନ ବିଦ୍ୟମାନ ଥିବା ଏହାର ବିଷୟବସ୍ତୁର ଏକ ଅଂଶ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ସମୟରେ ବିଦ୍ୟମାନ ନାହିଁ ।

ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତଗୁଡ଼ିକ

(a) 'A' ଏକ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରେ 'B' ଙ୍କୁ ଏକ ଘର ବିକ୍ରି କରିବା ପାଇଁ ଚୁକ୍ତି କରନ୍ତି । ଚୁକ୍ତି ହେବାର ପରଦିନ, ଏକ ଘୂର୍ଣ୍ଣିବାତ୍ୟା ଦ୍ୱାରା ଘରଟି ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଏ । B କ୍ରୟ-ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରି ଚୁକ୍ତିର ନିଜର ଅଂଶକୁ ପାଳନ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇପାରନ୍ତି ।

*　　　　　*　　　　　*　　　　　*　　　　　*

ପୋଲକ୍ ଏବଂ ମୁଲ୍ଲାଙ୍କ 'ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରତିକାର ଅଧିନିୟମ', ୪ମ ସଂସ୍କରଣରେ ଧାରା 13 ଅଧୀନରେ ଏକ ଟିପ୍ପଣୀ ରହିଛି :

"ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ (a) ଅନୁମାନ କରେ ଯେ ଏକ ଘର ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଏକ ଚୁକ୍ତି, ନିଜେ, କ୍ରେତାଙ୍କୁ ଘରର ହିତପ୍ରଦ ସ୍ୱାର୍ଥ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିଥାଏ, ଏବଂ ଇଂରାଜୀ ବାକ୍ୟାଂଶରେ ତାଙ୍କୁ ନିଷ୍ପକ୍ଷ ମାଲିକ କରାଇ ଥାଏ । ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର ଅଧିନିୟମ, 1882 କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ମଧ୍ୟ ଏହା ଏଠାରେ ଆଇନ ଥିଲା । ସେହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 54 ଅନୁଯାୟୀ ଏହା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି ଯେ ସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତିର ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଏକ ଚୁକ୍ତି, ନିଜେ, ଏପରି ସମ୍ପତ୍ତିରେ କୌଣସି ଅଧିକାର ଜାହିର କରେ ନାହିଁ କିମ୍ବା ମୂଲ୍ୟ ଆଦାୟ କରେ ନାହିଁ । ଧାରା 55 (5) ରେ ଏହା ପ୍ରଣୟନ ହୋଇଛି ଯେ ଧ୍ୱଂସର କ୍ଷତି କ୍ରେତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କେବଳ ସେହି ତାରିଖଠାରୁ ବହନ କରାଯାଏ ଯେତେବେଳେ ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପଯୁକ୍ତ ହସ୍ତାନ୍ତରଣ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ ମାଲିକାନା ହସ୍ତାନ୍ତରିତ ହୋଇଥାଏ [ଧାରା 55(l)(d)] । ତେଣୁ ଏହା ଜଣାପଡ଼ିବ ଯେ ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର ଅଧିନିୟମ ପ୍ରଚଳିତ ଥିବା ସ୍ଥାନରେ ଏହି ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଏହା ହୋଇପାରେ ଯେ ଅଧିନିୟମରେ ଯେପରି ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ (a) ରୁ ଧାରା 13 ଜାରି ରହିଛି, 'ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା ଲିଜ୍' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଧାରା 18 ର ଖଣ୍ଡ (a) ମୂଳତଃ ଧାରା 18 ର ଖଣ୍ଡ (a) ପ୍ରଣୟନ ହୋଇଥିବା ସମୟରେ ଜାରି ରହିଥିବା ଦ୍ୱାରା ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା କେବଳ ବିକ୍ରୟ ଚୁକ୍ତି ଯୋଗୁଁ ସମ୍ପତ୍ତି କ୍ରୟ କରିବାକୁ ରାଜି ହୋଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ କିଛି ଲାଭପ୍ରଦ ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଉତ୍ତରଦାତା ପାଇଁ ଏହା ମଧ୍ୟ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଛି ଯେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 18 ର ଖଣ୍ଡ (a) କେବଳ ସେତେବେଳେ ଲାଗୁ ହୋଇଥାଏ ଯେତେବେଳେ ବିକ୍ରି କିମ୍ବା ଭଡା ଦେବା ପାଇଁ ଚୁକ୍ତି କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସମ୍ପତ୍ତିରେ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଲିକାନା ଥାଏ ଏବଂ ଏହି ମକଦ୍ଦମାର ମାମଲା ପରି ଯେତେବେଳେ ସେ ସମ୍ପତ୍ତି ପାଇବାକୁ ହକଦାର ନୁହଁନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ନୁହେଁ, ଯେହେତୁ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ଅଧା ଘର ଉପରେ କୌଣସି ମାଲିକାନା ନଥିଲା । ଆମେ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ବିବେଚନା କରୁନାହୁଁ କାରଣ ଆମର ମତ ହେଉଛି ଯେ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ଅଧା ଘର ଉପରେ କୌଣସି ଅଧିକାର ନଥିଲା ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ସମଗ୍ର ଘର ଉପରେ ତାଙ୍କର ଅଧିକାର ଥିଲା ଏବଂ ତାଙ୍କ ମାଆଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଅଧିକାର ଥିଲା, ଯଦିଓ ପ୍ରକୃତ ବିଭାଜନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କର ଅଧିକାର ଅଧା ଉପରେ ସ୍ଥିର ହୋଇଥାନ୍ତା । ଯଦି ରାମ ଚନ୍ଦ୍ର ତାଙ୍କ ମା 'ଙ୍କ ଜୀବନକାଳରେ ସମଗ୍ର ଘର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ନଥିଲେ, ତେବେ ଏହା ଉପରେ ତାଙ୍କର ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକାର ରହିଛି ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରେ ।

ତେଣୁ ଆମର ମତ ହେଉଛି ଯେ ମା'ଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଘରର ସେହି ଅଂଶର ମାଲିକାନା ଏବଂ ଅଧିକାର ହାସଲ କରିଥିଲେ, ଯାହା ବିକ୍ରି ଚୁକ୍ତି ପରେ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଏବଂ ତାଙ୍କ ମା'ଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ବିଭାଜନ ଉପରେ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ବିକ୍ରି ଚୁକ୍ତି ପରେ ସେ ହାସଲ କରିଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିରୁ ତାଙ୍କୁ ଚୁକ୍ତିନାମାକୁ ସଫଳ କରିବାକୁ ପଡିବ ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ନିବେଦନ କରାଯାଇଛି ଯେ ଏହା ସ୍ୱୀକାର କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ ଯେ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ତାଙ୍କ ମା'ଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତିର ମାଲିକାନା ପାଇଥିଲେ କାରଣ ଏହା ହୋଇପାରେ ଯେ ମା' କିଛି ଇଚ୍ଛାପତ୍ର ସମ୍ପାଦନ କରିଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଏପରି କୌଣସି ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଥିବା ପରି ମନେହୁଏ ନାହିଁ ଯେଉଁଠାରେ ଏହା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଘରର ସେହି ଅଂଶର ମାଲିକାନା ହାସଲ କରିଥିଲେ । ସେଭଳି ଅଭିଯୋଗକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଆବେଦନକାରୀ ଅପିଲ ସ୍ମାରକ-ପତ୍ରରେ ନିଆଯାଇଥିବା କାରଣ ଆଧାରରେ ଆବେଦନ ଉପରେ ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ କରିନଥିଲେ ଯେ ସେହି କାରଣ ଯୋଗୁଁ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଆଇନଗତ ଆବଶ୍ୟକତା କାରଣରୁ ବିକ୍ରି କରିବାକୁ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ । ତେଣୁ ଆମେ ଏହି ଯୁକ୍ତିରେ କୌଣସି ଗୁରୁତ୍ୱ ଥିବା ବିଚାର କରୁନାହୁଁ ।

ଆମେ ବିଚାର କରୁଛୁ ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 18 ଖଣ୍ଡ (a) ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ମାମଲାର ତଥ୍ୟରେ ଲାଗୁ ନକରି ଭୁଲ କରିଥିଲେ । ତେଣୁ ଆମେ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଉଛୁ, ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଫଇସଲାକୁ ରଦ୍ଦ କରିଛୁ ଏବଂ ବାଦୀଙ୍କ ମକଦ୍ଦମାରେ ଡିକ୍ରି କରିଛୁ ଏବଂ ଆଦେଶ ଦେଉଛୁ ଯେ ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଚୁକ୍ତିନାମା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ସମୟରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା 300/- ଟଙ୍କା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ଯାହା ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀ ଡିକ୍ରି ଆଦାୟ ତାରିଖ ଠାରୁ ଏକ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ହକଦାର ହେବେ, ତାହାକୁ ଛାଡି 6, 000/- ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପରେ, ଚୁକ୍ତିନାମା ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ସମଗ୍ର ଘରର ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯିବ । ଆବେଦନକାରୀ ସେହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଫଇସଲା ଦ୍ୱାରା ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟଳୟର ଏବଂ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନର ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇବେ, ପକ୍ଷମାନେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ନିଜସ୍ୱ ଆବେଦନ ଖର୍ଚ୍ଚ ବହନ କରିବେ । ଯଦି ଆବେଦନକାରୀ ଅନୁମୋଦିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଉପରୋକ୍ତ ରାଶି ଜମା କରିବାରେ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ତାଙ୍କର ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ଖାରଜ ହୋଇଯିବ ।

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଅନୁବାଦିକା:
ତପସ୍ୱିନୀ ବିଶ୍ୱାଳ
ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଓଡ଼ିଶା